

Svärdskonst. För Rolf Dahlström är iaido en helhetsupplevelse. Han söker efter perfektionen, skönheten och att bli ett med svärdet och jämför träningen och utövningen med en konstnär och dennes piruetter.

IAIDO

för själsliga perfektionister

Zen och konsten att föra ett svärd hör ihop. Det är fulländningen man eftersträvar, att nå perfektionen. Kort sagt att bli ett med svärdet. Som utövare av iaido utför man i amatörens öga en svärdsbalett i ultrarapid. Det är näst intill sagolikt vackert.

Samurajerna visade vägen till denna då grymma strid men likväl sköna konst. I dag bekämpar utövarna av iaido bara imaginära fiender. För det är så, svärdskonst utövas bäst i ensamhet, annars kan det bli farligt.

När iaidoutövaren betraktar ett svärd uttrycker han sin allra djupaste vördnad för sin katana - svärdet - genom att buga från knästående.

Delta kommer från dess historia. Krigaren eller samurajen visste aldrig om morgondagen skulle bli hans sista och satte därför sin tillit till svärdet som beskyddare. Samuraj

betyder den som tjänar. Hans uppgift var att strida och om det var nödvändigt, dö för sin herre.

Erfarenheten lärde honom att striden bara kunde sluta på ett av tre möjliga sätt, med enderas död, skada för båda parter eller med seger. Därför gällde det att finna ett sätt att öka möjligheten för överlevnad. Genom zen fann samurajen en metod för psykologisk och andlig förberedelse.

Iaido skapades för att fungera i strid. I dag utövas samma tekniker som då men i ett annat syfte. Man tränar för att öva upp sitt intuitiva handlande, för att bevara lugnet i stressade situationer och för att nå balans,

Rolf Dahlström är 53 år och jobbar till vardags vid Spårvägen som trafikinformator. Han har tränat iaido i tolv år, nu i klubben Shinkei Kai iaido, men han har hållit på med flera av de japanska kampsporterna sedan 1963. 1995 blev han Europamästare i iaido, i sin klass två dan.

harmoni och koncentration. Syftet är att uppnå fulländning i rörelserna. Träningen utförs i stillhet som en sorts rörelsemeditation. En iaidorörelse, en kata, kan delas upp i kän-

slan för ett intuitivt avstånd, svärdsdraget, hugget, det symboliska avlägsnandet av blodet från klingan, hölstringen av svärdet och den mentala uppföljningen.

Yagyu Munenori var elev till zenmästaren Takuan Soho (1573-1645). Enligt Munenori är sista stadiet i svärdets konst att befinna sig i "icke-sinne", ett tillstånd där svärdsmanen passerat sina egna känslor av rädsla eller stolthet, och där hans ego inte stör svärdets spontana fria rörelser. Hans mentala sinne är detsamma som hans "vardagssinne". Han är medveten om vad som händer utan att fasta sig vid någonting.

I Sverige utövas iaido av närmare

200 personer. I Göteborg finns cirka ett tjugotal. Rolf Dahlström är en av dem.

Han är klädd helt i svart med vida byxor. Svärdet ligger i sin balja och han bär det varsamt. Innan han börjar visa några kator lägger han försiktigt ner svärdet framför sig och bugar inför det.

När hälsningen är klar fäster han svärdet i bältet. Därefter drar han långsamt ut det och börjar sin uppvisning.

Svärdet skär genom luften och skiljer syre från väte. Bara ljudet från svärdet i rörelse hörs, annars är det näst intill ljudlöst. När uppvisningen är slut lossas svärdet från bältet. En bugning följer.

Text: Eva Brandt
Bilder: Ulf Lundin

"När två blixtrande svärd möts finns ingenstans att komma undan. Fortsatt oberört, likt en blommande Lotus mitt i en dånande eld som med kraft genomborrar himlarna."

Efter en japansk koan (anekdot)